

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

5 mei 2008

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst tussen
de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds,
en de republiek Rwanda, anderzijds,
inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen,
ondertekend in Kigali op 16 april 2007**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Roegiers**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Tamsamani.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Hilde De Lobel, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete;

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Cindy Franssen, de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Monica Van Kerrebroeck;

de heren Louis Bril, Patrick De Klerck, Marc van den Abeelen;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Jan Loones;

de heer Eloi Glorieux.

Zie:

1572 (2007-2008)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel	4
1.	Algemene achtergrond van de voorliggende overeenkomst met de republiek Rwanda	4
2.	Verloop van de onderhandelingen en van de goedkeuringsprocedure	4
3.	Belang van de investeringsovereenkomst voor de partnerlanden	4
4.	Specificiteit van de overeenkomst met Rwanda	5
II.	Algemene bespreking	5
III.	Stemmingen	5
1.	Artikelsgewijze stemming	5
2.	Stemming over het geheel	6

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 22 april 2008 het ontwerp van instemmingsdecreet bij de BLEU-investeringsbeschermingsovereenkomst met de republiek Rwanda behandeld. Het ontwerp van decreet werd aangenomen bij unanimiteit.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, ONDERNEMEN, WETENSCHAP, INNOVATIE EN BUITENLANDSE HANDEL

1. Algemene achtergrond van de voorliggende overeenkomst met de republiek Rwanda

Bij de aanvang van haar uiteenzetting wijst minister *Patricia Ceysens* erop dat de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) al meer dan drie decennia dit soort van overeenkomsten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen afsluit. Zulks gebeurt vrijwel uitsluitend met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), en die derhalve doorgaans ook een minder gunstig investeringsrisicoprofiel qua buitenlandse investeringen hebben.

Naar Belgisch constitutioneel recht hebben dergelijke BLEU-investeringsbeschermingsovereenkomsten een gemengd karakter, hetgeen in deze concreet betekent dat zowel de federale overheid als de gewesten bevoegd zijn. Dit gemengde karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd op 4 mei 1994 vastgesteld door de Werkgroep ‘Gemengde Verdragen’, die een adviesorgaan is van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De ICBB heeft die vaststelling van de werkgroep bekrachtigd op 31 mei 1994.

Nog in het kader van diezelfde ICBB werden in het najaar van 2002 twee nieuwe clausules met betrekking tot het milieu en de arbeidsvoorwaarden goedgekeurd en toegevoegd aan de typetekst van de BLEU-overeenkomst.

Aangezien een ruime politieke en economische schets van het partnerland werd opgenomen in de memorie van toelichting, kan de minister haar verdere uiteenzetting beperken tot het vermelden van de voornaamste gegevens en de meest recente evoluties in Rwanda. Dat Rwanda tot de armste landen van Afrika behoort en slechts in zeer beperkte mate buitenlandse investeerders heeft weten aan te trekken,

mag daarbij insgelijks algemeen bekend worden geacht. Het land is evenmin lid van de OESO en vormt daardoor een bijna-perfekte verdragspartner voor het afsluiten van dit soort van BLEU-investeringsbeschermingsovereenkomsten.

2. Verloop van de onderhandelingen en van de goedkeuringsprocedure

Pro memorie geeft minister Ceysens ook een summier overzicht van de stand van de ratificatieprocedure voor wat de Vlaamse Regering betreft. De goedkeuring en de machtiging tot ondertekening van het BLEU-akkoord met Rwanda werd door de Vlaamse Regering gegeven op 30 maart 2007. De ondertekening van het akkoord vond plaats op 16 april 2007. Het betreffende voorontwerp van instemmingsdecreet werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 30 november 2007. Na de noodzakelijke adviesronde werd het ontwerp van instemmingsdecreet dan definitief goedgekeurd op 15 februari 2008. Indiening bij het Vlaams Parlement volgde reeds op 26 februari 2008.

De overeenkomst in kwestie vervangt een eerdere, uit de jaren tachtig daterende, BLEU-overeenkomst met Rwanda. Die overeenkomst werd met name ondertekend op 2 november 1983 en trad in werking op 1 augustus 1985.

De onderhandelingen met Rwanda werden schriftelijk gevoerd via de uitwisseling van commentaren op de respectieve teksten. De parafering van de ontwerptekst vond op 4 oktober 2006 plaats in Genève tijdens de top van de UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development).

3. Belang van de investeringsovereenkomst voor de partnerlanden

Minister Ceysens komt vervolgens tot het belang van de voorliggende overeenkomst voor de betrokken verdragspartijen. Om daar een goed zicht op te kunnen hebben, verwijst ze de commissieleden eerst en vooral naar de gedetailleerde beschrijving van de economische context en het investeringsklimaat in Rwanda, die mee is opgenomen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van instemmingsdecreet.

Zoals hoger reeds gezegd, behoort Rwanda tot de armste landen van Afrika. De – door de gekende omstandigheden – in 1994 totaal ingestorte economie, heeft zich de voorbije jaren hersteld tot het niveau van 1990. De voorbije jaren kende de Rwandese economie een sterke groei. Opvallend daarbij is dat sinds kort de dienstensector en de industriële sector een inhaalmanoeuvre maken op de landbouw-

sector door hogere groeipercentages. De economische vooruitzichten voor de komende jaren blijven wel positief, met een voorspelde gemiddelde groei van 4,2%.

Het land is sterk afhankelijk van de invoer van goederen en diensten, hetgeen resulteert in een substantieel deficit van 140 miljoen US-dollar op zijn handelsbalans. Het beschikt over weinig natuurlijke rijkdommen en heeft daarnaast ook te lijden van zijn ingesloten ligging en van een zwakke infrastructuur. Logischerwijze is de buitenlandse schuld van Rwanda dan ook erg hoog. Dermate hoog zelfs, dat de wederopbouw van de in 1994 vernielde sociale en materiële infrastructuur erdoor in het gedrang of minstens erdoor vertraagd dreigt te worden.

In het licht daarvan heeft Rwanda dan ook een strategisch programma voor armoedevermindering opgezet dat ondertussen reeds is opgevolgd door de zogenaamde 'Vision 2020-agenda'. De beide programma's hebben als expliciete doelstelling van het land een middeninkomenland te maken tegen het jaar 2020. Het diversifiëren van de economie en het aantrekken van buitenlandse investeringen staan daarbij centraal.

De minister wijst er verder nog op dat de Rwandese markt in wezen onontgonnen terrein is. Aangezien er slechts weinig goederen en diensten ter plekke geproduceerd worden, biedt de Rwandese markt potentieel heel wat kansen, met name voor kleine en middelgrote investeerders. Die kunnen profiteren van zowel de mogelijkheid tot imports substitutie als van de 'natuurlijke bescherming' die de Rwandese markt biedt door het feit dat het land ingesloten is. Gezien zijn centrale ligging in de regio van de Grote Meren zou Rwanda zich daarenboven kunnen ontpoppen tot de draaischijf van een regionale markt van 120 miljoen consumenten.

Het hoeft daarbij natuurlijk ook niet te verbazen dat de buitenlandse investeringen na 1994 tamelijk beperkt bleven. Het investeringsklimaat was weinig aantrekkelijk door de grote onveiligheid, het ontbreken van gekwalificeerd personeel en een onaangepaste wetgeving. De jongste jaren heeft de overheid dan ook inspanningen geleverd om het investeringsklimaat te verbeteren.

Er liggen met name duidelijke investeringsmogelijkheden in de toeristische sector, de energievoorziening en de landbouw. Waarbij minister Ceysens nog laat opmerken dat Rwanda momenteel een van de meest open regimes in Afrika is, voor wat het aantrekken van investeringen betreft. Met name het opstarten van een bedrijf en het registreren van eigendom gebeurt sneller en gemakkelijker in Rwanda dan in zijn buurlanden.

4. Specificiteit van de overeenkomst met Rwanda

De onderhandelingen met Rwanda verliepen op basis van de Engelse versie van de BLEU-typetekst. De typetekst in kwestie werd nagenoeg volledig aanvaard door de partner. Enkel in vormelijk opzicht zijn er enkele afwijkingen op de standaardtekst.

De enige afwijking die enigszins substantieel te noemen is, situeert zich in artikel 8 van de overeenkomst. Overeenkomstig dit artikel kunnen de onderdanen van beide overeenkomstsluitende partijen, die via investeringen de toelating hebben gekregen om op het grondgebied van de andere partij te werken, een evenredig deel van hun bezoldiging overmaken naar hun land van herkomst. Te dien einde moet elke partij de nodige vergunningen verlenen die vereist zijn om overmakingen zonder onnodige vertraging uit te voeren.

In het licht van al die gegevens, verzoekt de minister de commissieleden dan ook hun goedkeuring te willen hechten aan het hen voorgelegde akkoord.

II. ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* wijst erop dat België, en bij uitbreiding ook Vlaanderen, een zekere – historisch gegronde – verantwoordelijkheid torst ten aanzien van Rwanda. Ze drukt dan ook de hoop uit dat het voorliggende verdrag een bijkomend instrument mag zijn om mee invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid.

Er worden bij het ontwerp van instemmingsdecreet geen verdere bemerkingen geformuleerd.

III. STEMMINGEN

1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Rwanda, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen ondertekend in Kigali op 16 april 2007, ten slotte eveneens aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jan
ROEGIERS

Karim
VAN OVERMEIRE
